

Nr 48.

Av herr **Ingeström** och herr **Bergman, Ingebrikt**, om anslag till räntefria lån för inköp av vårutsäde.

För vårt lands jordbruk äro tiderna långt ifrån gynsamma. Det senaste årets mindervärdiga skörd har ytterligare försämrat tillståndet. Särskilt de delar av landet såsom Värmland, en stor del av Dalarna och Norrland, där vårsäden icke gått till full mognad och utsäde måste inköpas från sydligare trakter, har drabbats hårt. Mången jordbrukare står där tveksam, om han skall beså de svagare jordarna eller ej, särskilt där höstplöjning ej medhunnits. Detta är också helt naturligt. Att köpa utsäde för ca 30 öre pr kg., lägga ned arbete med sådd och skörd och sedan kanske få 4—5 kornet av havren, som nästa höst möjligen betingar ett pris av 10 öre pr kg., är utan tivel förlustbringande. Detta så mycket mer, som penningar till inköp av utsäde i de flesta fall måste upplånas. Höjda taxeringsvärden och industriens minskade skatteförmåga hava i oroväckande grad vältrat skattskyldigheten över på jordbruket.

Det måste vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att staten här träder hjälpare emellan. I Värmland finnes en nödhjälpsfond, avsedd att vara till hands i fall som det förevarande. Denna fond, som uppgår till 1,100,000 kronor, har ställts till länets Centralförenings förfogande för inköp av utsäde. De svagast ställda jordbrukarna kunna därigenom få anstånd med betalningen till nästa vår. Dessa medel förslå ej långt.

Vi hålla före, att staten här bör lämna sitt bistånd efter ungefär samma grunder. Om staten utlämnade räntefria lån till lantmannasammanslutningar eller hushållningssällskap, givetvis under förutsättning av fullt betryggande säkerhet, för inköp av utsäde, skulle dessa svagast ställda jordbrukare kunna erhålla betalningsanstånd, tills nästa skörd bärgats. En sådan hjälp skulle helt visst vara av stor betydelse. — Om en summa av exempelvis 2 millioner kronor anvisades för detta ändamål, skulle helt säkert flertalet behövande jordbrukare kunna hjälpas. Lånen skulle utlämnas snarast i vår och borde återbetalas den 1 april 1925. Den uppoffring staten skulle komma att påtaga sig vore endast ränteförlust å det utlånade kapitalet. — Detta belopp torde dock lämpligen kunna täckas genom anvisande av medel från den s. k. undsättningsfonden, vilken fond är avsedd att anlitas vid fall som det föreliggande.

Denna fonds kapitaltillgång uppgår för närvarande till 620,000 kronor.

På grund av vad vi här ovan anfört, få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen vill anvisa ett belopp av 2 millioner kronor att utlämnas till hushållningssällskap och lantmannasammanslutningar såsom räntefria lån under ett års tid för inköp av vårutsäde, i de delar av landet där vårsäden icke gått till mognad, för att bereda dessa korporationer möjlighet att lämna de svagast ställda jordbrukarna betalningsanstånd till våren 1925.

Stockholm den 19 januari 1924.

Åke Ingeström.

Ing. Bergman.
